

Jaaroverzicht 2018

JANUARI

In de Onlanden onder de rook van de stad Groningen is nog steeds het mannetje steppekiekendief aanwezig. Hij is ondertussen een 4e kalenderjaar vogel.

FEBRUARI

7 februari – mooie terugmelding uit Oost-Groningen van een vrouwtje blauwe kiekendief met oranje kleurring P3. Ze werd door vrijwilliger Harry Kuipers jagend boven een vogelakker gefotografeerd. Het vrouwtje is van 2016 een dochter van het succesvolle paar van loggerman Jules en geringde vrouw van Wangeroog (beide van 2011).

MAART

22 maart – de eerste ruigpootbuizerd in Nederland wordt uitgerust met een GPS/GSM-logger. Ze krijgt de naam Enrika mee. Ze onthult in de maanden daarna een bijzondere route naar haar broedgebied. Helaas, ontvangen we na half augustus geen signalen meer van haar zender.

24 maart - de eerste zenderkiek begint met de voorjaars trek. Dat is 10 dagen later dan vorig jaar. Het gaat om de Britse grauwe kiekendief James. Hij gaat in april na zijn oversteek over de Sahara in Algerije dood.

Aan het gedrag van de zenderkicken die later volgen is te zien dat er in en rond de Sahara iets aan de hand lijkt te zijn. Een aantal van deze vogels maken rechtsomkeert of blijven voor een wat langere tijd middenin de Sahara hangen. Het weer blijkt de spelbreker te zijn, die staat keer op keer een goede overtocht over de grote woestijn in de weg. (zie natuurbericht: [Storm in de Sahara breekt grauwe kiekendieven op tijdens de voorjaars trek](#))

APRIL

12 april – laatste waarneming van dit voorjaar van het steppiekiekendiefmannetje in De Onlanden.

15 april – de eerste melding van een grauwe kiekendief komt uit Limburg. Net als de start van de voorjaars trek is de eerste waarneming in Nederland ook tien dagen later dan vorig jaar.

MEI

2 mei – de collega's van de RSPB (GB) doen op deze dag via Twitter een oproep of er mensen in Algerije actief zijn op vogelgebied die op zoek zouden kunnen naar de dode zenderkik James. In *no time* komen er vele reacties en diverse opties binnen. En wordt op 4 mei na de fantastische inzet van Réseau National d'Observateurs Ornithologiques Algériens (RNOOA) de vogel gevonden.

Op deze dag arriveert van de zenderkik het Duitse vrouwtje Angela als eerste in haar broedgebied.

3 mei – eerste terugmelding van geringde grauwe kiek, een vrouwtje met gele ring PJS. Gezien bij Nieuw-Scheemda afkomstig van 2015 uit Biddinghuizen.

7 mei – Manke Nelis en opvallend mannetje grauw met wingtags en bijzondere poot is ook weer terug in Oost-Groningen

9 mei – kwam er een antwoord op een van de meest gestelde vragen in 2017: komen ze weer terug? Deze werd gesteld na het bijzondere en succesvolle broedgeval van de steppenkiekendief in Nederland. Het antwoord kwam aan de hand van waarnemingen en foto's van Martijn Bot: ja en nee. Ja, hetzelfde vrouwtje was op exact dezelfde plek terug en bezig met nestbouw en zat tegen de eileg aan. Nee, het mannetje was er niet. Maar wel een 3^e kalenderjaar mannetje grauwe kiekendief! Helaas is het nest al in een vroeg stadium door onbekende oorzaak mislukt.

UK Montagu's
@UKmontagus

Volg je nu

James is missing in action. Tag is in Algeria, data suggests he is alive but signals centred around a cluster of buildings South of Aflou, could he be captive? Genuine request for help here, thoughts? There is a University in Aflou, French speaking? Pls R/T.

@ChrisGPackham

Tweet vertalen

22:07 - 2 mei 2018

UK Montagu's
@UKmontagus

Volg je nu

Sad news we are afraid, the fantastic Algerian team (pictured) found the body and tag of James. It looks like he has been dead for a while but the tag has kept on working fine. Body now off for examination. We are sad but absolutely amazed that through social media we found him!

Tweet vertalen

19:02 - 4 mei 2018

Klik op de foto voor een vergroting

14 mei – eerste grauwe kiekenei van 2018 wordt gelegd.

17 mei – een week eerder dan vorig jaar wordt het eerste nest van grauwe kiekendieven beschermd. Net als toen was dat in Flevoland. Het ging deze keer om een nest in luzerne. Op de zoekdag van 12 mei werd daar een paar vastgesteld en op 14 mei dankzij de snel geboden hulp van vrijwilligers werd de nestplek met op dat moment één ei gevonden. Dat was net op tijd omdat op 15 mei het luzerne al gemaaid zou worden. Uiteindelijk gebeurde dat op 17 mei.

27 mei – van de zenderkieken arriveert de laatste op deze dag in haar broedgebied in Engeland. Zij komt dit jaar te laat om te kunnen broeden. Tijdens de najaarstrek gaat ze dood voordat zij haar eerste wintergebied heeft bereikt.

JUNI

20 juni – eerste beschermingskooien worden rond nesten in wintergraan geplaatst.

29/30 juni – Bij Hellwegbörde in Duitsland vangen we vier grauwe kiekendieven die met een GPS/GSM-logger worden uitgerust.

JULI

3 juli – start van de oogst van het wintergerst op nestpercelen van bruine en grauwe kiekendieven.

De vele legsels en broedpogingen dit jaar in wintergerst van bruine en grauwe kieken leverde door de vroege oogst van dit jaar veel extra werk in het op tijd vinden van de nesten en het aanwezig zijn tijdens de oogst en andere landbewerkingen. Dankzij de hulp van zeer vasthoudende vrijwilligers, oplettende buurtbewoners en de medewerking en alertheid van een aantal boeren zijn in provincie Groningen in ieder geval rond de tien nesten van bruine kiekendieven gespaard.

Dankzij een alerte boer uit de omgeving van Loppersum werden twee jonge bruine kieken behoeft voor een vroegtijdige dood.

4 juli – er worden signalen van Groningse zenderkiek Geuko ontvangen, hij blijkt na de verschillende pogingen om in het voorjaar de Sahara over te steken nog in zijn overwinteringsgebied in Mali te zijn! Helaas ontvangen we sinds die tijd geen nieuwe posities meer van zijn logger.

7 juli – de eerste jonge van grauwe kiekendieven worden geringd.

12 juli – bij Diepholz in Duitsland vangen we twee mannetjes grauwe kiekendief die een GPS/GSM-logger krijgen omgebonden.

17 juli – de laatste nest van grauwe kiekendieven krijgt een beschermingskooi. Klik [hier](#) voor een verslag en fotoreportage van deze laatste ringsessie van 2018.

26 juli – laatste nest met jonge grauwe kiekendieven wordt geringd. Net als voorgaande jaren is dat het nest van het mannetje Manke Nelis.

AUGUSTUS

2 augustus – de eerste zenderkiek gaat op najaarstrek. Het is een vrouwtje die op 30 juni haar zender kreeg.

28 augustus – laatste terugmelding 2018 van geringde grauwe kiekendief. Vrouwtje met gele ring 8A werd gefotografeerd vanaf de trektelpost 'Aan de Majoor' Koningsbosch (LI). Ze is van 2007 uit omgeving Midwolda (GR) en ze had dit jaar een nest met één uitgevlogen jong in de omgeving van Finsterwolde.

31 augustus – laatste zenderkiek verlaat zonder een nest te hebben gehad zijn broedgebied in Duitsland.

SEPTEMBER

1 september – eerste zenderkieken zijn in Afrika gearriveerd.

15 september – laatste van de zenderkieken komt in Afrika aan.

OKTOBER

7 oktober – terug in De Onlanden: mannetje steppekiekendief!

11 oktober – een vrouwtje steppekiekendief uit Finland die in het broedseizoen van 2018 een GPS/GSM-logger kreeg arriveert op deze dag in het noorden van Friesland, waar ze vervolgens tot de ochtend van 18 oktober bleef. Een student die bij ons stage loopt wist haar in beeld te krijgen. En fotografeerde haar op een akker waar afgelopen broedseizoen een paartje grauwe kiekendieven vier jongen grootbracht!

NOVEMBER

24 november – hèt boek 'De man op de dijk' van Elvira Werkman verschijnt!

DECEMBER

18 december – er wordt een jongeman ruigpootbuiserd gevangen Janosch genaamd. Hij wordt van een zender voorzien. We hopen dat hij ons de 'geheimen' van een wintersverblijf in Oost-Groningen gaat onthullen.

BROEDSUCCES GRAUWE KIEKENDIEVEN

In Nederland hebben dit jaar 48 paartjes van de grauwe kiekendief gebroed of een broedpoging gedaan. Het aantal broedparen was daarmee 11 paar lager dan hete voorgaande jaar. Aan het begin van het broedseizoen 2018 was de veldmuizenstand naar onze indruk niet goed. Tijdens de pluisavonden werden in de braakballen dan ook weinig muizen aangetroffen. Het menu bestond dit jaar voornamelijk uit kleine zangvogels (opvallend veel boerenzwaluwen), sprinkhanen en libellen.

Uiteindelijk waren er 30 succesvolle legfels met in totaal 65 uitgevlogen jongen. Het gemiddelde lag op 1,4 jong per broedpoging. Het broedsucces is daarmee vergelijkbaar met het broedsucces van 2017 met 1,3 jongen per nest. Voor het behoud van de populatie is 1,7 jong per broedpaar nodig.

Aantal broedparen van de grauwe kiekendief per provincie:

Drenthe 1 paar
Flevoland 4 paar
Friesland 5 paar
Groningen 38 paar

2018 GEEN BROEDSUCCES VOOR BLAUWE KIEKENDIEVEN IN AKKERLAND

In 2018 zijn er aanwijzingen dat er drie paartjes blauwe kiekendieven in het Nederlandse akkerland een broedpoging hebben gedaan. Alle drie in Oost-Groningen. Geen van de broedpogingen kwam in het stadium om beschermd kunnen worden.

Grote afwezige dit jaar was het vrouwtje blauw afkomstig van Wangerooge. Van 2014 tot en met 2017 bracht zij veertien jongen groot.

